

Obywatelstwo Europejskie

Posted on 27 stycznia, 2026

[vc_row][vc_column][vc_column_text css=""]

Obywatelstwo UE

Wszyscy obywatele państw członkowskich UE automatycznie są też obywatelami UE. Z obywatelstwa UE wynikają ważne dodatkowe prawa i obowiązki. Obywatelstwo europejskie nie zastępuje obywatelstwa kraju członkowskiego, ale jest jego uzupełnieniem i rozszerzeniem przywilejów wynikających z przynależności do europejskiej wspólnoty narodów.

Prawa wynikające z obywatelstwa UE: prawa te zostały wymienione w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Artykuł 18) oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (rozdział V).

Zmiana miejsca pobytu w UE

Obywatele UE mają prawo do przemieszczania się po UE i zamieszkania za granicą – są przy tym chronieni przed dyskryminacją ze względu na obywatelstwo.

Każdy może osiedlić się w dowolnym kraju UE, jeżeli spełnia określone warunki, które zależą na przykład od tego, czy pracuje bądź studiuje.

Udział w życiu politycznym UE

Każdy obywatel UE ma prawo głosować i kandydować w wyborach do władz lokalnych i wyborach do Parlamentu Europejskiego na takich samych warunkach jak obywatele kraju UE, w którym mieszka.

Petycje i skargi

Obywatele UE mogą zwrócić się z petycją do Parlamentu Europejskiego o zajęcie się konkretną sprawą w interesie własnym lub w interesie publicznym. Przedmiot sprawy musi wchodzić w zakres kompetencji UE (nie może to być dziedzina, w której decyzje podejmowane są na szczeblu lokalnym lub krajowym) i dotyczyć bezpośrednio osoby składającej petycję.

Skargi dotyczące niewłaściwego administrowania w instytucjach i organach UE można wносить do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Obywatele UE mogą również bezpośrednio kontaktować się z europejskimi instytucjami i organami doradczymi i mają prawo do otrzymania odpowiedzi w jednym z 24 języków urzędowych UE.

Ochrona konsularna

Kiedy obywatel UE potrzebuje pomocy podczas pobytu w kraju poza UE, w którym jego kraj ojczysty nie ma placówek dyplomatycznych, ma prawo zwrócić się o ochronę konsularną do ambasady lub konsulatu dowolnego innego kraju UE.

Pomoc udzielana jest w takich sytuacjach, jak na przykład zgon, wypadek, choroba, aresztowanie, przestępstwo z użyciem przemocy i repatriacja.

Inicjatywa obywatelska - propozycja nowych przepisów

Istnieje możliwość grupowego zwrócenia się do Komisji Europejskiej o przygotowanie projektu aktu prawnego – w ramach europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Petycję musi podpisać co najmniej milion obywateli z co najmniej jednej czwartej państw członkowskich UE (obecnie z co najmniej 7 krajów).

Aktywne uczestnictwo w życiu demokratycznym UE

- Program „Europa dla Obywateli” ma na celu pogłębienie wiedzy społeczeństwa na temat UE, jej historii i jej różnorodności, a także informowanie o prawach, jakie wynikają z obywatelstwa UE, oraz wspieranie udziału w życiu demokratycznym na poziomie UE.
- Komisja regularnie ogłasza konsultacje publiczne w sprawie planowanych przez siebie inicjatyw, na temat których może się wypowiedzieć każdy obywatel UE.
- W miastach w całej UE odbywają się spotkania pod hasłem dialogu z obywatelami,

które służą wysłuchaniu opinii uczestników na wybrany temat i są okazją do dyskusji.

- Organizowane są też debaty w formie dialogu obywatelskiego między Komisją a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, które działają w wielu różnych obszarach.[/vc_column_text][[/vc_column][[/vc_row]